

Javult a szegedi vizellátás.

Szeged, május 6. (Saját tudósítónktól.) Nemrégén részletesen beszámoltunk azokról a kellemetlen vízmizériákról, amelyek komoly aggodalommal töltötték el a város lakosságát, mert előre vetették a nyári vízhiány riasztó veszedelemének árnyékát. A vízszolgáltatás körül szokatlan korán mutatkozó zavarokkal a város tanácsa is foglalkozott és a kérdés fölött egész csinos vita támadt. A polgármesternek ugyanis az az álláspontja, hogy a vízproblémát csakis új ártézi kutak furásával, helyesebben a meglévő vízmennyiség szaporításával lehet megoldani. Ezzel szemben a műszaki álláspont az, hogy a vizellátás mai rendszerének alapján van a hiba, mert az ártézikutrendszer egy növekedő város vizellátásának zavartelenségét sohasem biztosíthatja. A mai nyomoruságos gazdasági viszonyok között — amikor nagyobb anyagi áldozatot igénylő megmozdulásra gondolni sem mernek a torony alatt — természetesen a polgármester álláspontja diadalmaskodik, hiszen egy vagy két új ártézi kut furása — ha nem is szemellátható enyhülést — mégis csak kevesebbe kerül, mintha átalakítanák a vízvezetékét.

Annak egyébként, hogy a tanács komolyan foglalkozott a vizellátás problémájával, némi következménye már is van. Azóta türethetőbbé váltak a viszonyok a vizellátás terén és megérik, hogy napközben még az emeleti lakásokba is feljut a víz, ami azelőtt nem igen fordult elő. Az örvendetes változás okairól a polgármester a következőképpen nyilatkozott érdeklődésünkre:

— A multkori nagyarányú vízmizériákat, amint azt a tanácsülésen *Budcz* Károly műszaki tanácsos megmagyarázta, az okozta, hogy a vízvezeték elzárásával megbízott tűzoltókat kicserélték és az újak, nem értvén a dolgukhoz, rosszul zárták el a készülőket. Ennek következtében egész éjjel volt víz a torony tartályában, de reggelre mind kifolyt belőle és ezért támadt a hirtelen vízhiány. A csapelzáró tűzoltók ma már értenek a dolgukhoz és így többé nem ismétlődhetnek meg az a kellemetlen tévedés.

— A nyári vízmizériák előjelei egyébként a vízfogyasztás ellenőrzésének szigorítására készítettek az illetékes hatóságokat. A szigorított ellenőrzésnek már eddig is van kézzelfogható eredménye.

Megállapították ugyanis, hogy Szeged-állomás minden vízcsapja rossz és a rosszul elzárt, vagy elzárhatatlan csapokon keresztül rendkívül sok víz pazarlódoit el. Növelte ezt a pazarlást még az is, hogy az állomásokon éjjel-nappal folyhat a víz — nem úgy, mint a magánlakásokban, ahol az éjjeli órák alatt elzárják a vezetékét. A vasúti csapokat már ki is javítottuk és valószínűleg ez is megérzik a vizellátáson. A földalatti vezetékét is állandóan figyelteti a mérnökség. Ahol csőrepedést talál, azonnal megteszi a szükséges intézkedéseket azok kijavítására. Sajnos, sok helyen ugyszólván teljesen lehetetlen ez az ellenőrzés. A város ugyanis feltöltött talajon épült és ez a feltöltött talaj véglegesen még mindig nem állapodott meg, hanem a rétegek — kis mértékben ugyan —, de egyre süllyednek. A süllyedés sok helyen megrepszti a vízvezeték merev csöveit és sok helyen a kiömlő víz nem jön a föld felszínére, hanem valami csatornába folyik és így bajosan szerezhetünk róla tudomást. Ez történt néhány év előtti a felsőkereskedelmi iskola mellett elvonuló csövel is. Hatalmas repedés támadt rajta, de a víz — a csatornán keresztül a Tiszába ömlött. A hibát csak akkor találtuk meg, amikor a rakpart csuszamlás következtében felástuk a töltést.

— Lehet, hogy hasonló csőrepedések most is vannak a városban. Valószínűvé teszi ezt a feltevést az is, hogy a meglévő kilenc ártézi kut, amelyből a vízműtelep táplálkozik, naponta 7000 köbméter vizet ad, tehát a város magasnyomású vízvezetékkel ellátott részén minden lakóra, még a csecsemőkre is 200 liter víz jutna. Kétszáz liter víz, ha nem is sok, de elegendő, azonban nem hiszem, hogy a gyakorlatban jut ennyi. Valahol elfolyik a víz. A hibát állandóan keressük.

— A tizedik ártézikut furását különben nem sokára megkezdjük. Berzenczey Domokos, aki Budapestre utazott a Tábor-utcai építkezéshez szükséges vasanyag bevásárlására, megstúrgeti a már régen kifizetett kutacsovek leszállítását is és remélhető, hogy a csövek most már gyorsan megérkeznek. Ha itt lesznek, azonnal megkezdjük a munkát. Lehet, hogy a tizedik kut elkészítése után elkészítjük a tizenegyedik kutat is, de csak akkor, ha a tizedik vízbősége nem lesz megfelelő.

A törvényszéki gyilkosság főtárgyalásán kedden a tanukat és az orvosokat hallgatták meg.

Szeged, május 6. (Saját tudósítónktól.) 1921 január 25-én délelőtt a szegedi járásbírószágon *Buday* bíró előtt polgári pör folyt *Timár* János és *Kovács Kotor* András gazdálkodók között egy földvásárlásból eredő differencia miatt. Először *Kovácsot* hallgatták ki, majd *Timár* következt. Alig mondott néhány szót a fölperes *Timár* s azután körülbelül ezeket kiáltotta *Kovács* arcába:

— *Te bolsevik terrorista, majd becsukatlak még!*

Kovács ekkor magából kikelve előre ugrott, érthetetlen szavakat kiáltott, majd rárohant *Timárra* és bicskájával 10 szurást ejtett rajta, úgy hogy *Timár* néhány perc múlva még ott a helyszínen, a járásbírószág szobájában kiszenevedett.

Kovácsot ezután azonnal letartóztatták, majd február 16-án megtartották a statáriális főtárgyalást, amelyen *haldíra ítélték Kovácsot*. A kormányzó március 11-én megkegyelmezett a halálraítéltnak és büntetését *életfogytiglani fegyházra* változtatta át. *Kovács* már meg is kezdte büntetését, amikor dr. *Eisner* Manó ügyvéd *ujrafelvételi kérelmet* terjesztett a törvényszék elé. A törvényszék ezt elutasította, majd a tábla az *ujrafelvételi főtárgyalást elrendelte és addig is Kovácsot szabadlábra helyezte*.

A szegedi törvényszék *Juhász*-tanácsa kedden délelőtt kezdte meg ennek a főtárgyalásnak megtartását. *Kovács Kotor* öszülő, kissé megrokkant földműves ember, kifényesedett fekete ünneplőjében ül a vádlottak padján. Meglepően értelmesen és világosan beszél. Főfülemelkedett a földművesek átlagán, olvasni szokott. Dr. *Hordászy* ügyész képviseli a vádat, míg a védői emelvénen dr. *Eisner* Manó ügyvéd, dr. *Szabó* József egyetemi tanár és dr. *Nyirő* Gyula tanársegéd orvosszakértők ülnek.

Az elnök a személyi adatokat veszi fel, majd a pör előzményeit ismerteti. *Kovács Kotor* András vallomása következik. Nyugodtan emelkedik föl helyéről, összefüggően beszél.

— Nem vagyok bűnös. Én nem fontoltam meg semmit, esküszöm, hogy nem akarlam megölni *Timárt*. Nem is akartam elhinni, hogy meghalt. Nem emlékszem én kérem semmire...

Majd elmondja, hogy 15 éve ismerte *Timárt*, jó viszony volt közöttük, csak később, egy közös földvásárlás után hidegültek el egymástól. Ő 53 ezer koronával tartozott *Timárnak* és ezért pör lett a dologból. *Timár* öt bolsevizmus miatt följelentette és Gyulán be is volt zárva hét hónapig. Majd újabb pör volt köadították a földbérlet miatt 1921 januárjában és zkkor történt a dolog.

— Ekkor jött az a szerencsétlen nap, mondja. Már a tárgyalás előtt, a folyosón nagyon csunyan nézett rám *Timár*, a zsebére ütött és én azt hittem, nekem akar jönni. Tekintete a tigrisé volt, a folyosón kivettem a bicskámot és kinyitottam... Hátha lelő... hogy tudjak védekezni. Nem gondoltam, hogy megölöm. Aztán bent *Timár* azt mondotta: *Gazember bolsevik!* Nem tudok többet semmit... Az eszemben egy kép rohant elő... *Két kislányom az eperfa tetejére menekül... sivalkodnak... Aztán elhomályosodott minden...*

Az elnök ekkor a részletekről kérdezi, mire a vádlott csak ennyit mond: *Nem emlékszem, nem emlékszem...*

Ezután *Buday* bíró vallomása következett volna, azonban a járásbíró beteg és így csupán a vizsgálóbíró előtt tett vallomását olvassák fel. *Kovács* először egészen nyugodt volt, az esetről pedig féltőült...

Dr. *Pisztor* Egon ügyvéd vallomását olvas-

sák fel ezután, aki abban a pörben *Timárt* képviselte.

Öz. *Timár* Jánosné vallomása következik ezután. Negyven éven föltli, öreg asszony. Ő hallotta, hogy *Kovács* az urát meg akarja ölni. Majd kijelenti, hogy *ő nem haragszik Timárra, csak a kártérítést fizessék meg neki, azt az összeget, amely az ura haldíval megkérősitotta őt*. Különben most is pörben van vele ötven millióért.

Ezután *Kovács* áll fel és ezeket mondja:

— *Timárné még most is csunyan be szó kolt rugni, a lábát fölrakja az asztalra.*

Elnök erőlyesen rászól: *Ilyesmit ne beszéljen!*

Dr. *Biró* Sándor abban a pörben *Kovácsot* képviselte, jelen volt az eselnél *Buday* bíró előtt. Először egészen nyugodt volt a hangulat, aztán jött a „bolsevik” kijelentés, mire *Kovács magánkivül rohant elő elváltozott arccal. Kidőlött valamit, aztán szinte extázisban pofonütötte Timárt*. Tumultus keletkezett, ekkor történtek a szurások. Mikor meglátták a vért, a teremből mindenki kiszaladt. Néhány pillanat múlva már *Kovács* ismét egészen nyugodt lett.

Nyilassy Gusztáv azon a tárgyaláson a jegyzőkönyvet vezette. *Kovács* azt adta elő, hogy neki 11 gyermeke van és *Timár* őt ki akarja forgatni vagyonából. Ezután elmondja a főntebbi eseményeket, hangsúlyozva, hogy *Kovács* egészen ki volt kelve önmagából. Az eset után öt perc múlva már ott volt az ügyész és a fogházörök elvitték *Kovácsot*.

Szünet után *Sós* Sándor vallomását olvasták föl, majd dr. *Fekete* Samu mezőkövácsházi ügyvéd teszi meg lényegtelen vallomását.

Tóth Jánost hallgatják most ki, aki fuvarosa volt *Timárnak* és elmondja, hogy egy alkalommal *Timár* a revolverét készítette elő, amikor *Kovács* tanyája felé mentek. *Deutsch* Salamon vallomása után az elnök déluán fél négyig fölüggeszti a főtárgyalást.

Délután *Valkó* Dénes battonyai főbíró hallgatják ki, aki elmondja, hogy a pörök miatt *Kovács* és *Timár* félték egymástól, ellenségek lettek. *Timár* többször följelentette *Kovácsot*, a románok Brassóba hurcolták a följelentésre. *Timár* járási jegyző volt, pedáns volt hivatalában, de igen pénzsóvár, aki pénzért mindenre képes volt. *Valkó* tudja, hogy *Timár* sokszor illegitim uton is szerzett pénzt, kijárással, fölmentésszerzéssel stb. Mindenkit fenyegetett és leterrorizált. Állásától fel is függesztették. Elmondja még, hogy *Timár* följelentése alaptalan volt, mert a kömmün alatt *Kovács* nem szerepelt *Kovács*házán.

Demcsik István után *Lukács* Jánost hallgatják ki. *Timár* — vallotta — rabbiátus ember volt, aki rettenetesen bánt a felekkel, állásától fel is függesztették. Nagyon sok haragosa volt.

Józsa Ferencné elmondja, hogy *Timár* a románokkal elhurcoltatta *Kovácsot* és sokszor fenyegette meg ő előtte is.

Selmezi Mihály azt mondja, hogy őt *Timár* *Kovács* ellen hamis tanúzásra akarta birni egyszerű, majd az utolsó tanu következik, *Obrincsk* Jánosné.

Ezután különböző iratokat olvastat fel az elnök, többek között dr. *Regdon* főorvos jelentését is, aki a tett után azonnal konstátálta, hogy *Kovács* a tett elkövetésekor nem volt beszámítható.

Dr. *Nyirő* Gyula tanársegéd szakértő véleményében elmondja, hogy *Kovács* épelméjű, a tett elkövetésekor olyan nagyfoku fölindulásban volt *Kovács*, hogy szabad akaratának elhatárolása teljesen korlátozva volt. A tűz forráságát, érezte akkor, képek jelentek meg előtte, ez nem más, mint *patologikus effektus*. Öntudatát teljesen elvesztette, elméje elborult akkor.

Dr. *Szabó* József egyetemi tanár mondja el ezután mélyen átgondolt szakértői véleményét. Foglalkozik először az igazságügyi orvosi tanács véleményével, amely szerint *Kovács* csak korlátozva volt szabad akaratában. Meggyőződen fejti ki, hogy eszmélet elborulás állott be *Kovács*nál, mert érzéksaladások léptek fel, hallucinált, képeket látott, gyermekeit, amint az eperfára menekülnek. Tény a patologikus effektus. Ez a jelenség egy robbanás volt, mint a dinamité, egy percig tartott lezajlott és vége volt. Így kell azt magyarázni, hogy *Kovács* ezután ismét nyugodt lett. Szabad akaratának nem volt ura *Kovács*. Ez a tett nem volt gyilkosság.

Este fél nyolc órakor az elnök szerda reggelre napolja el a főtárgyalást.